

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 10. Vnitas Cathedræ sumitur ex vnitate capitis, significata in tunica Christi contrapospita velo templi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

10. *Vnitæ Cathedræ sumitur ex vnitæ capis: significat: in tunica Christi contrapostata volo templi.*

18
Lib. de
vntat.
c. 6.

1. Cor. 2. 6

19
Se in. 4.

Natur.

S. Iean.

2. Cor. 11

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

PROsequitur D. Cyprian. docetque vnde v-
nitas hæc sumatur & vna cathedra: respon-
det autem ex tribus principijs quæ signat
Apostolus in illis iam sæpe repetitis verbis: *Vnus
Dominus, vna fides, vnum baptisma.* Primo: vna est
Ecclesia sancta, quia vnum habet caput, nempe
Deum. Infideles multas habent cathedras, nec
est vna eorum Republica, quia multos colunt
Deos, & nec regnum potest esse vnum, si multi
imperent Reges. Ut Deos venerabatur, dæ-
monia, i idola, homines flagitiosissimos, illicque
erant multi: *Sunt Dii multi, & Domini multi.*
inquit Apostolus causam exponens varietatis in-
ter infideles: *Nobis tamen vnus Deus Pater, ex
quo omnia, & nos in illum, & vnus Dominus
Iesus Christus, per quem omnia, & nos per ipsum.*
Vnum solum Deum, ex quo cuncta procedunt,
ad quem, vt ad vltimum finem properamus:
*Nos in illum, ita vt sit vnum & principium &
finis noster.* Vnum solum notimus Dominum
Iesum Christum, per quem omnia sunt, & viuunt,
& nos sumus per illum. q. d. Agnosimus vnum
caput inuisibile Deum, vnum visibile Iesum Chri-
stum, & quia ipse in celos abiit, habemus il-
lud quod sibi substituit, nimirum Petrum, Roma-
nosque Pontifices, Christi vicarios, Petri suc-
cessores, qui in eadem resident & præsi-
dent cathedra: En primum tibi fundamentum,
vnde Ecclesie Catholice vnitæ oritur, ex eo
quod vnum solum habeat caput nempe Christum,
cuiusque loco Pontificem Romanum caput visi-
bile, cui voluit omnes Ecclesie sue fideles, Su-
periores, & non superiores esse subiectos, quo
Ecclesia sua, non minus esset vna, quam vnum
est regnum, in quo vnus solus rex præsidet &
dominatur, non solum omnibus particularibus,
sed & nobilioribus, ac Dominis.

Hoc, ex opinione D. Eusebii Emisleni, Do-
minus intinuit Petro, quando iam à mortuis
rediit, ad executionem eius quod promise-
rat vita viuens mortali, illum summo Pontifica-
tus honore sublimauit, vt refert D. Ioannes, pri-
mo illum de amoris dilectione examinans ter-
micibus est percunctatus. *Simon Ioannes diligit me
plus his? Hoc enim ceteris plura refert Prælato,
& cum illi secundo dixisset: Pæse agnos oves,
addit tercio: Pæse oves meas. Ne optinemur,*

(inquunt SS. Patres) hanc verborum Christi dif-
ferentiam, à mylterijs vocare. Hoc ego reperio
(ait D. Emislen.) quod nomine agnorum, subiecit
Petro Christus omnes in singulari fideles, & ouium
Symbolo omnes Ecclesie Superiores: sunt enim
hi velut oues: quæ vt agnos filios: pascunt lacte
celestis sue doctrine: *Prius agnos, deinde oues
misi: quia non solum pastor, sed pastorem pascere
eum confisumit. Pæse igitur Petrus agnos pascit &
oues, pascit filios, pascit & matres, regit & subdi-
tos, & Prælatos, Omniumq; sentur pastor est: quia
præter agnos, & oues in Ecclesia nihil est. D. Ber-
nard. hanc viam insequens, credit, quod dum
Christus Petrum instituit pastorem, illi absolute
commendans agnos & oues, declarare voluerit,
quod illum statueret, quasi caput, non illius Ec-
clesie signanter, vel aliquarum tantum, sed to-
tius Ecclesie vniuersalis, vt tota hæc v-
num haberet caput. Loquitur D. Bern. Papæ
Eugenio tercio, qui prius monachus & discipu-
lus fuerat D. Bernardi, deinde euectus ad supre-
mum culmen Pontificie dignitatis, illum vt pa-
trem qualis ei fuerat, conuulabat. Salutaria illi
Bernardus præscribit monita, primum, vt con-
sideret, quæ sit eius dignitas, cui & emi-
nentissimos assignat titulos, Summo Pontifici
conuenientes: *Quis es? Sacerdos magnus,
Suemus Pontifex, tu Princeps Episcoporum,
tu heres Apostolorum, tu primatus Abel, gubernator
Noë: Patriarcharum Abraham, ordine Melchisedech,
dignitate Aaron, auctoritate Moyses, iudicatus Sa-
muel, potestate Petrus, vntitate Christus. Tu es, cui
claves, cui oues creditæ sunt. Agnosco nec diffiteor,
illos quoque esse in Ecclesia & pastores ac supe-
riores, qui etiam claves gerunt celorum: porro
hæc primò potestas ex tua descendit, secundo
illam habent illi in agnos particulares, tu vero in
omnes, vt caput vnicum Ecclesie vniuersalis.
Sunt quidem & alij cæli ianitores, & gregum pa-
stores, sed tu tanto gloriosus, quanto & differenti-
us, utrumque præ cæteris nomen hereditasti: Habent
illi sibi assignatos greges, singuli singulos: tibi vni-
uersi creditæ vni vnus, nec modo ouium, sed & pa-
storum, tu omnium vnus Pastor. Vnde id probem
querit? Ex verbis Domini. Cui non enim dico Episco-
porum, sed etiam Apostolorum, sic absolute, &
indiscere: tota commissa sunt oues? Si me amas Pe-
tre, pasc oves meas. Quasi istius aut illius populi,
cuius aut regionis, aut certe regni? Oves meas
inquam. Cui non planum non designasse aliquas sed
assignasse omnes.**

Idem ait D. Bern. liquet in eo quod narrat D.
Ioannes, in eadem occasione contigisse. Reluf-
citato

Thom. 21.6. Epist. 103. ad Marc. 16. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

citato Domino quidam ex Apostolis ad mare Galilee ascendunt nauim piscaturi; sed vacua semper attraxerunt retia. Ad amorem in luore apparuit illis Christus, qui illis: *Veni numquid pulmentorum habetis?* Respondent non: *Miserunt, iam non valebant illud attrahere præ multitudine piscium.* Dicit D. Ioannes Petro: *Dominus est.* Confessum: *Misisti se in mare, marinos calcans vortices: Abi autem discipuli nauigis venerunt non in longè erant à terra.* Quid hoc mysterij, vt solus Petrus mobile illud variumque pedibus terat elementum: nec ad quidem ea tantum yitæ, post Christi resurrectionem, sed & ante eius mortis passionem, vt deserviant D. Matth. D. Marco. D. Lucas tanquam grande mysterium. Tale verò est; quod si tibi non exiderit, iam dicit D. Ioannes: *Aque multa, populi multi sunt.* In particularibus nauibus ceteri ad Christum appellant quæ reliqui Superiores, curam tantum habeat paratissimum Ecclesiarum; Petrus autem maioris vortices pedibus subleuat inclinatos, ipse solus est, qui secundus post Christum mare perambulat, & eius virtute, mundum, mare dictum, omnesque populos: ipse quippe est caput vnicum mundi, eorumque omnium, quibus Christus Ecclesiam suam architectas: solum caput vniuersale erat signaturus. *Quid istud?* (si erit D. Bernard.) *Nempe signum singularis Pontificij Petri, per quod non nauim vnã, vt ceteri quique suam sed stantia ipsam susceperit gubernanda. Mare enim sacrum ista nauis Ecclesia solus Petrus gubernet super aquas, enst ad Dominum, vnicum se Christum vicarium designant, qui non ita populo, sed cunctis præesse debet: siquidem aque multa, populi multi sunt.* Ex hac vinitate capitis, pendet vinitas Cathedræ & Ecclesie.

Ad balidem cadit illa iam docta, quam acuta D. Cypriani consideratio, de quo mutatus est D. August. quod nobis ait D. Ioannes de tunica Christi: *Erant autem tunica inconsutis, desuper contexta per totum.* Crucifixo Domino, partiti sunt milites inter se Christi vestimenta, inter illa erat eius tunica sed: *Inconsutis, desuper contexta per totum;* sicut caligæ inferiores ac contextæ sic vt singula fila ex vno dependerent quod erit omnium supremum. Vt eam inconsutilem notantur, noluerunt eam in partes diffundere, sed formam mitebant, vt eam totam sibi assumeret, cui fors fauebat. Anne putare debemus quod tale opus inane fuerit, & velut arundo vacua? Licetne opinari quod D. Evangelista hanc descripterit circumstantiam sine magno mysterio?

Hieron. Bapt. de Luce Tom. II.

rio? An existimandum, quod Christus luxum mundi contemptor, & præcipue vestium pompæ, voluerit hanc in tunica sua admittere singularitatem, vt esset inconsutis: *Desuper contexta per totum,* non attento gratiori Sacramento? Certe grande veretur (inquit D. Cyprian.) mysterium. Diuisum inter se milites Christi vestimenta, discindunt, & quique militi suam assignant partem. Tunicam verò non discindunt, quæ vna est, vnitata tam stricte, vt nec lutram habeat, sed sit: *Desuper contexta per totum.* Perspicuum omnibus, in Sacris litteris per vnitatem designari regnum, quod sex induit, quoque adornatur, Vnde & tunicam diuidere significat regnum diuidendum, inter plures disperciendum. Ita res patet ex Sacris litteris: dum enim Deus decernit legem genti ac disperciere populum suum, & Regem decem tribuum creare fortissimum ducem Hierobeam, locutus est Abia propheta, vt notam tunicam in duodecim scissuras partesque divideret, quarum decem efferret Hierobeam, et ex parte Dei hoc dicens: *Tolle tibi decem scissuras: hæc enim dicit Dominus Deus Israel; Ecce ego frindam regnum de manu Salomonis, & dabo tibi decem tribus.* Vna vnitata est Christi tunica, tam vna, vt tota contexta sit, filis inuicem inter se intertextis. Nec vult nec permittit, vt vlla fiat in ea diuisio, quo significet, quod vnitata sit suum regnum, vna sit Ecclesia Catholica, in qua fila, id est filij fideles, inter se ita contextuntur & coadunantur vt vnã telam conficiant: *Vna est columna mea.* Hæc illa est fidei confessio fidelissima. Vnde verò procedit illa vinitas, & fila filis ita intertextata reperiri? Ex parte superiori: *Desuper contexta per totum.* Incepit ab vno filo superiori, ex quo reliqua dependebant, & connectebantur fila, sicut in capite & principio: *Desuper hoc est,* ex vno capite visibili superiori vno Romano Pontifice, à quo dependent omnes fideles, fidei confessio, certitudo doctrinæ, vsus Sacramentorum. Sicut vinitas arboris (inquit D. Cyprian.) dependet ex trunco, ex quo recipiunt virtutem rami maiores illi contexti, & per hos, minores, vsque ad tenuissima folia: Ita quoque à Pontifice pendet vinitas Ecclesie, vt à trunco primario, qui fundatur, & vires sumit à Christo, qui radix est, vt probat ex Isaia Apostolus: *Radix David,* Ex illo dependet potestas, & auctoritas Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, rursus à illis Curatorum, Confessorum, Prædicato-

Reg. 10. 31. Cant. 6. 8. Rom. 15.

torum, ut vel minimum in Dei Ecclesia ab illo trunco oporteat dependere. Divine profectio dixit Dominus per Isaiam: *Cruis Solis vocabitur vna: quia in hac Ecclesia solem erat creaturus à quo lucem mutarent stelle, & omnes civitatis illius incolæ: illum vero dicimus summum Pontificem Romanum, Petri successorem, Apostolorum primipili, quibus Christus ait: Vos estis lux mundi.* Ex illo dimanat illa lux in stellas, & coelos, hoc est in Superiores, Episcopos, Archiepiscopos, Prædicatores, totamque Ecclesiam: ita ut (teste D. Cypria.) sicut nullus fractus, virtus nulla de ramo speranda est, qui rescinditur, & à trunco separatur, nec lux à stellis vel minima, quæ solis radijs subducuntur, ita neque sperare quis potest veram fidem, doctrinam solidam, nec Sacramenta, nec Christi virtutem, qui se à Romano disjungit Pontifice.

Hanc magis confirmat admonitionem D. Cypriani de tunica Christi, in quod expendit D. Leo Papa circa velum templi in morte Christi; Monet nos D. Martheus, ut fixis oculis consideremus, quod quia hora Christus expiravit, quando tunicam suam diuidi non permisit, secretum ut velum templi medium à summo vsque deorsum scinderetur. *Ecce velum templi scissum est in duas partes à summo vsque deorsum.* Ne disputemus num vitium tantum fuerit velum, ut sentit Ab. len. a. & Episcopus Iansenius. b. vel duo, vnum ad interiora velanda, alterum ad exteriora separanda, ut indicant Iosephus. c. alijque auctores, etiam Sancti ut D. Thom. d. Anno Lipeman. Episcopus Veronens. e. arbitratu f. ille tria. Quæ cum ita sint, quod eorum scissum est in duas partes? Id dico, velum fuisse principale, quod absolute vocabatur velum templi. Erat autem preciosum valde, quale Dominus Moysi præceperat cõtexendum, quale & Salo con appendit: f. *fieri Salomon velum ex hyacintho, purpura, cocco, & bysso, & inxerit ei Cherubin.* Soli m erat ac adeo firmum, ut aliqui putauerint ex Iosepho telam habuisse ad quatuor digitorum crassitiam, quo nisi abile illud notandum venit, tale à summo vsque deorsum velum scindi potuisse: non enim erat tela araneorum, nec bylles, nec carbasis, sed quale descripsimus. Latet vero in hoc diuina quadam mysteria, v. ruitamen quod nobis maxime congruit, hoc est, quod expendit D. Leo Pontifex. Contextum erat velum, ut tunica Christi, cuius textura desuper ardebatur, ut diximus, similiter illa veli à filo superiori. Christi tunica non diuiditur: quia eius regnum & Ecclesia semper manet indivisibilis, at velum

templi Iudæorum medium disscinditur: quia templum hoc destruentum erat, Sacerdotium, sacrificia, ceremoniæ ceteraque omnia antiquanda, vnde diuino consilio eius incipit scissura: *À summo vsque deorsum.* Voluit hanc Deus euertere Rempubicam, quæ nihil erat nisi figura & umbra futurum: texuerat illam, & vnam confecerat, cuius vntas ab vno capite, summo scilicet Sacerdote originem ducebat: *Sicut vnguentum in capite quod ascendit in barbam, barbam Aaron quod descendit in oram vestimenti eius.* Hinc illa Synagoga veteris vntas: hinc eus scantit interitus, quod per mundi cardines dispersi Iudæi, erantici, diuisi, huc illucque captiui abducti, ut nihil illis superstit: *À summo vsque deorsum.* Summus expiret Sacerdos, sic ut & eius desit potentia, quæ hactenac, Christus in cruce expiravit, & iam ante hoc prædixerat Caiphas, scorum scissura vestimentorum. Ita hactenac, scindantur in partes vestimenta, manu fortissima, ut vna hac, altera illac distrahatur, & defuncto illo supremo capite summo Sacerdote, eius sequatur peritio: *Vsq; deorsum;* ut nec antiqua vigeant sacrificia, nec ceremoniæ, nec oblationes, nec templum, nec ministri, ut hoc ipsa hora aduertimus omnia euanuisse. At Christi tunica, eius Ecclesia, cuius eordium: *Desuper,* illi capite superimposito visibili, manet integra, indiuisa, vna perseverat. Ab hoc capite pendunt cetera: *Super hanc petram edificabo Ecclesiam meam.* En tibi cathedræ vntati fundamentum, cui Ecclesia innuitur; petra, Petro. Nouit hoc apprime diabolus, cum omnis eius sit sollicitudo ceteraque perpetua, machinas suas eo dirigere, ut hanc euerteret solissimam petram. Hic eius fuit primus impetus per hereticos: qui huic vntate student & adlaborant, ut Papæ, Romanique Pontificis detractent auctoritati, retexant, scindantque filum, quod ex eius desinit potestate ad Prælatos maiores, & de illis ad minores, & reliquam denique Ecclesiam.

§. II. Similiter sumitur vntas Cathedræ, ex vntate doctrinæ: quod Salomon declarat.

Secundum statuit Apostolus, ex quo maxime proprie desumitur vntas cathedræ, nempe de vntate vntatem, quam omnes profitentur. Vnam fidem: *Vna fides ex vno magistro Christo Domino deriuata, quem idem* Apolto-

Serm. 10.
Ch. 17. de
passio.
Domini.

Matth. 27
31.

a In c. 3.
2. Paral.
b Cai. 143
Concord.
c Lib. 8.
Antiquit.
c. 3. 17.
l. 9. de bello
Iudæico
c. 6.

d In c. 27.
D. Matth.
e In Ca.
ten. in
Exod. c. 4.
lex. 2. ad
finem.
f 2. Paral.
3. 14.

114.

114.

114.

114.

114.

114.

114.

114.

114.

114.

114.

114.

114.

114.

114.

114.

114.

114.

114.

114.

114.

114.

114.